

Το έπος του 1940.

Ιερά παρακαταθήκη για τους Έλληνες και τον κόσμο όλο.

Μια ένδοξη ημέρα ξημερώνει. Ημέρα Ιστορική και λαμπερή. Ημέρα γραμμένη εις τις χρυσές δέλτους της ελληνικής και παγκοσμίου Ιστορίας. Ημέρα μνήμης και θυσίας υπέρ πίστεως και πατρίδος. Υπέρ της ελευθερίας και της Δημοκρατίας.

Από τις πλέον ένδοξες σελίδες της ελληνικής Ιστορίας γράφτηκαν εκείνη την περίοδο. Μιλάμε για το ηρωικό έπος του 1940, το οποίο γράψανε με αίμα και γενναιότητα οι πατεράδες μας και οι παππούδες μας στα κακοτράχαλα και χιονισμένα βουνά της Βορείου Ηπείρου.

Πάντα ο ελληνισμός απεχθάνετο τον όγκο και τη δύναμη της ύλης. Περιφρονούσε την ποσότητα και ήταν υπέρ της ποιότητας. «οὐκ ἔν τῷ πολλῷ τὸ εὖ, ἀλλ' ἔν τῷ εὖ τὸ πολὺ»(αρχαίο ρητό). Μη ξεχνάμε την απάντηση των αρχαίων μας προγόνων, που δώσανε όταν πληροφορήθηκαν ότι οι Πέρσες είναι πάρα πολλοί και με τα δώρατά των θα καλύψουν τον ήλιο, «θα πολεμήσουμε υπό σκιάν». Τέτοιους προγόνους έχουμε, τέτοιοι ήταν και οι γεννήτορες ημών την εποχή του 40. Δεν λογάρισαν την υλική υπεροχή του περιβόητου άξονα.

Ας πάρουμε τα πράγματα από την αρχή. Η είσοδος της Ελλάδος εις τον πόλεμο εκείνο ήταν αναπόφευκτη. Οι Ιταλοί προκαλούν την Ελλάδα με τον τορπιλισμό της Έλλης στο λιμάνι της Τήνου, την ημέρα που άπασα η Ορθοδοξία γιορτάζει την Κοίμηση και μετάσταση της Υπεραγίας Θεοτόκου. Μεγίστη πρόκληση στον ευσεβή Ελληνικό Λαό. Η Ελλάς δεν απάντησε στην πρόκληση και προετοιμάζεται για τα επερχόμενα.

Η Γερμανία του Χίτλερ και η Σοβιετική Ένωση συνάψανε συμμαχία. Ο όρος **Γερμανοσοβιετικό Σύμφωνο μη Επίθεσης ή Σύμφωνο Μολότοφ - Ρίμπεντροπ** (επίσημα: Γερμανοσοβιετική Συνθήκη) χαρακτηρίζει το σύμφωνο μη επίθεσης που υπέγραψαν στις 23 Αυγούστου 1939 στη Μόσχα ο Υπουργός Εξωτερικών της ναζιστικής Γερμανίας Γιόαχιμ φον Ρίμπεντροπ (*Joachim von Ribbentrop*) και ο Υπουργός Εξωτερικών της Σοβιετικής Ένωσης, Βιατσσελάβ Μιχαήλοβιτς Μολότοφ (*Вячеслав Мухоморович Молотов*). Την συνθήκη αυτή επικύρωσε το Ανώτατο Σοβιέτ, οκτώ ημέρες μετά, στις 31 Αυγούστου. Ο άξονας θέλει να κατακτήσει τον κόσμο. Έχοντας τα νώτα του καλυμμένα.

Η Ιταλία του Μουσολίνι θεωρεί την μικρή σε έκταση Ελλάδα εύκολο θύμα. Τη θεωρεί ευκολοδιάβατο διάδρομο για να περάσει και να προωθήσει τα σχέδια του άξονος Ιταλίας-Γερμανίας. Δίνει εντολή στον πρεσβευτή της εις

την Ελλάδα να ζητήσει την άνευ όρων παράδοση της πατρίδος μας. Ας αφήσουμε τον πρεσβευτή της Εμμανουέλε Γκράτσι να μας περιγράψει τα ιστορικά γεγονότα, όπως ο ίδιος τα έζησε και βίωσε και ας αφήσουμε εις την άκρη τους εθνομηδενιστάς και απόντας των εθνικών και Ιστορικών εκείνων στιγμών.

Το ιστορικό «ΟΧΙ» της 28ης Οκτωβρίου 1940: Ο Εμμανουέλε Γκράτσι, πρέσβης της Ιταλίας στην χώρα μας, το 1940, συμπρωταγωνιστής κι αυτός της ιστορικής εκείνης νύχτας της 28/10/1940 στο βιβλίο του, που το ονομάζει με μια πρωτοφανή οξυδέρκεια για το μέλλον του καθεστώτος Μουσολίνι: «Η αρχή του τέλους – η επιχείρηση κατά της Ελλάδος» *Εστία*. 1980, σελ. 285, γράφει τα εξής: Δέκα λεπτά πριν από τις 3 της νύχτας της 28ης Οκτωβρίου του 1940, ο στρατιωτικός μου ακόλουθος, ο διερμηνέας μου και εγώ, φθάσαμε στην καγκελόπορτα μιάς μικρής οικίας στην Κηφισιά, όπου έμενε ο Πρωθυπουργός της Ελλάδος. Στον φρουρό της οικίας είπα ότι επιθυμώ να δώ τον Πρωθυπουργό για κάτι πολύ επείγον. Ο φρουρός άρχισε να κτυπά το κουδούνι του εσωτερικού της οικίας. Επιτέλους το κουδούνισμα ξύπνησε τον ίδιο τον Μεταξά, που έκαμε την εμφάνισή του σε μια μικρή πλαϊνή πόρτα και αναγνωρίζοντάς με, με άφησε να περάσω. Μου έσφιξε το χέρι και με έβαλε να καθίσω σε ένα μικρό φτωχικό σαλόνι του σπιτιού. Μόλις καθίσαμε, και επειδή η ώρα ήταν λίγα λεπτά μετά τις 3, του είπα αμέσως ότι η Κυβέρνησίς μου, μου είχε αναθέσει να του εγχειρίσω προσωπικά ένα κείμενο, που δεν ήτο τίποτε άλλο, παρά το τηλεσίγραφο της Ιταλίας προς την Ελλάδα, με το οποίον η Ιταλική Κυβέρνηση απαιτούσε την ελεύθερη διέλευση των στρατευμάτων της στον Ελληνικό χώρο, από τις 6 π.μ. της 28/10/1940. Ο Μεταξάς άρχισε να το διαβάζει. Μέσα από τα γυαλιά του, έβλεπα τα μάτια του να βουρκώνουν. Όταν τελείωσε την ανάγνωση με κοίταξε κατά πρόσωπο, και με φωνή λυπημένη αλλά σταθερή μου είπε:

-Μεταξάς: Λοιπόν έχουμε πόλεμο.

-Γκράτσι: Όχι απαραίτητα Εξοχότατε. Η ιταλική κυβέρνηση ελπίζει ότι θα δεχθείτε την αξίωσίν της και θ' αφήσετε τα ιταλικά στρατεύματα να διέλθουν δια να καταλάβουν τα στρατηγικά σημεία της χώρας.

-Μεταξάς: Και ποια είναι τα στρατηγικά αυτά σημεία, περί των οποίων ομιλεί η διακοίνωσις;

-Γκράτσι: Δεν είμαι εις θέσιν να σας είπω, Εξοχότατε. Η Κυβέρνησίς μου δεν με ενημέρωσε... Γνωρίζω μόνον ότι το τηλεσίγραφο εκπνέει εις τας 6 το πρωί.

-Μεταξάς: Εν τοιαύτη περιπτώσει η διακοίνωσις αυτή αποτελεί κήρυξιν πολέμου της Ιταλίας εναντίον της Ελλάδος.

-Γκράτσι: Όχι, Εξοχότατε. Είναι τηλεσίγραφο.

-Μεταξάς: Ισοδύναμον προς κήρυξιν πολέμου.

-Γκράτσι: Ασφαλώς όχι, διότι πιστεύω ότι θα παράσχετε τας διευκολύνσεις, τας οποίας ζητεί η κυβέρνησίς μου.

-Μεταξάς: **ΟΧΙ!** Ούτε λόγος δύναται να γίνη περί ελευθέρας διελεύσεως. Η Ιταλία, η οποία δε μας παρέχει καν τη δυνατότητα να εκλέξωμε μεταξύ πολέμου και ειρήνης, κηρύσσει ουσιαστικώς τον πόλεμον εναντίον της Ελλάδος. *(μετά από μια σύντομη παύση)*.

-Μεταξάς: Πολύ καλά λοιπόν, έχομεν πόλεμον.

Και συνεχίζει ο Γκράτσι στο βιβλίο του:

Με συνόδευσε στην έξοδο υπηρεσίας από την οποία είχα μπει και όταν ήμασταν στο κατώφλι μου είπε:

«Vous etes le plus forts» (είσθε οι πιο ισχυροί). Αν στη μακρά σταδιοδρομία μου στην υπηρεσία του κράτους υπήρξε ποτέ μια στιγμή κατά την οποία emίσησα το δικό μου (επάγγελμα), μια στιγμή κατά την οποία το καθήκον του αξιώματος μου μου φάνηκε σταυρός και όχι μόνο θλιβερός, αλλά και ταπεινωτικός, η στιγμή αυτή ήταν όταν άκουσα εκείνα τα αποκαρδιωμένα λόγια που πρόφερε ο πρεσβύτες εκείνος, που είχε καταναλώσει ολόκληρη τη ζωή του αγωνιζόμενος και υποφέροντας για την χώρα του και που, και κατά την υπέρτατη εκείνη στιγμή, προτιμούσε να διαλέξει για την πατρίδα του το δρόμο της θυσίας και όχι το δρόμο της ατιμώσεως. Υποκλίθηκα μπροστά του με τον βαθύτερο σεβασμό και βγήκα από το σπίτι του. Ο Μεταξάς στο προσωπικό του ημερολόγιο με μεγάλη συντομία, περιγράφει ως εξής την συνάντησίν του αυτήν με τον πρέσβη της Ιταλίας Εμμανουέλε Γκράτσι την νύχτα της 28/10/1940.

28 Οκτωβρίου, Δευτέρα.

Νύχτα στις 3 με ξυπνούν. Έρχεται ο Γκράτσι – Πόλεμος – Ζητώ Νικολούδη Μαυρουδή – Αναφέρω Βασιλέα – Καλώ Πάλαιρετ και ζητώ βοήθειαν Αγγλίας – Κατεβαίνω στις 5 – Υπουργικόν Συμβούλιον – Όλοι πιστοί και Μαυρουδής – Όλοι πλην Κύρου – Βασιλεύς περιφορά μαζί του – Φανατισμός του λαού αφάνταστος – Μάχαι στα σύνορα Ηπείρου – Βομβαρδισμοί – Σειρήνες – Αρχίζουμε και τακτοποιούμεθα – ο Θεός βοηθός !!!

Πηγή: hellas-orthodoxy.blogspot.com (Από το βιβλίο «Ο πόλεμος της Ελλάδος 1940-41», Θ. Παπακωνσταντίνου)

Εντός ολίγων ωρών, ξεκίνησε η ιταλική επίθεση, ενώ ο Μεταξάς απηύθυνε διάγγελμα προς τον ελληνικό λαό, στο οποίο κατέληγε με τα εξής λόγια: « Όλον τό Έθνος ἄς ἐγερθῆ σύσσωμον. Ἀγωνισθῆτε διά τήν Πατρίδα, τάς γυναίκας, τά παιδιά σας καί τάς ἱεράς μας παραδόσεις. Νύν ὑπέρ πάντων ὁ ἄγων».

Ο Βρετανός Πρωθυπουργός Ουΐνστον Τσώρτσιλ γράφει μεταξύ άλλων

προς Πρωθυπουργόν Ελλάδος κ. Ι. Μεταξά

Λονδίνο 28 Οκτωβρίου 1940

Αι απειλαί και αι εκφοβιστικά προστάθειαι της Ιταλίας απεδείχθησαν ανίσχυροι προ του ηρέμου θάρρους σας. Δί' ο και προσέφυγεν αύτη εις απρόκλητον επίθεσιν κατά της πατρίδος σας, αναζητούσα εις αβασίμους κατηγορίας την δικαίωσιν της επαισχύντου πράξεώς της. Θα σας παράσχωμεν πάσαν δυνατήν συνδρομήν, θα πολεμήσωμεν μαζί σας τον κοινόν εχθρόν και μαζί θα μοιρασθώμεν την νίκην μας.

Ο Ελληνικός Λαός ξυπνά από τις σειρήνες και πληροφορείται το μέγα γεγονός. Η μικρή Ελλάδα κονταροχτυπιέται με την Ιταλία του Μουσολίνι . Ο

Λαός ξεχύνεται εις τους δρόμους, επικροτώντας το ΟΧΙ του πρωθυπουργού του Ιωάννη Μεταξά. Ξεχνά και λησμονεί τις πολιτικές και ιδεολογικές διαφορές του με τον Μεταξά που κυβερνά τον τόπο, χωρίς τη λαϊκή εντολή. Προέχει η πατρίδα, Ελλάδα, και η Ορθοδοξία. Τρέχει να καταταγεί εθελοντής και να πολεμήσει στα χιονισμένα βουνά της Βορείου Ηπείρου με το χαμόγελο στα χείλη, όπως το διαλαλεί η φωνή της Σοφίας Βέμπο. Κανένας δεν μένει αδρανής ή αμέτοχος αυτού του τρελού πανηγυριού. Νέοι και νέες, έμποροι, πλούσιοι και πτωχοί, γραμματιζούμενοι και αγράμματοι, όλοι τρέχουν να προσφέρουν το δυνατόν ο καθένας των για την πατρίδα. Οι γυναίκες στις πόλεις πλέκουν τη φανέλα του στρατιώτη, οι ηρωικές γυναίκες της Πίνδου μεταφέρουν στους γερασμένους ώμους των πυρομαχικά στους στρατιώτες. Εθελόντριες στελεχώνουν τα νοσοκομεία για την περιποίηση των τραυματιών.

Οι φαντάροι μας, τα νιάτα της πατρίδος μας, πολεμούν και νικούν τις σιδερόφρακτες δυνάμεις του Μουσολίνι. Με την ιαχή «αέρα» ο Έλληνας φαντάρος νικά κατά κράτος τις μεραρχίες της Ιταλίας και ελευθερώνει ελληνικές περιοχές και η ελληνική σημαία κυματίζει υπερήφανα και ο εθνικός ύμνος σκορπάει ρίγη υπερηφάνειας και συγκινήσεως. Οι στρατιώτες μας «βλέπουν» να τους οδηγεί στην νίκη η υπέρμαχος στρατηγός, η Υπεραγία Θεοτόκος. Η Εκκλησία της Ελλάδος αποφάσισε, το 1952, η γιορτή της Αγίας Σκέπης από την 1η Οκτωβρίου να μεταφερθεί στις 28 Οκτωβρίου, με το αιτιολογικό ότι η Παναγία βοήθησε τον Ελληνικό Στρατό στον πόλεμο της Αλβανίας. Οι πολεμιστές της εποχής πολλές εμφανίσεις έχουν καταγράψει της υπερμάχου στρατηγού και διηγηθεί στα παιδιά των και εις τα εγγόνια των. Οι διηγήσεις αυτές έχουν περάσει στην συνείδηση του Ελληνικού Λαού.

Η Γερμανία του εθνοσοσιαλιστή Χίτλερ η σύμμαχος της Ιταλίας του φασίστα Μουσολίνι επιτίθεται κατά της πατρίδος μας. Οι στρατιώτες αμύνονται μετά αυτοθυσίας αλλά εις το τέλος κάμπτονται και η Ελλάδα τελεί υπό κατοχή.

Ο Έλληνας δεν προσκυνάει κανένα θνητό και για αυτό αντιστέκεται και οργανώνει αντάρτικο, οργανώνει την εθνική αντίσταση. Δεν σκύβει το κεφάλι του. Πρώτη αντιστασιακή ομάδα που κήρυξε την ένοπλη αντίσταση εναντίον των κατακτητών ήταν ο ΕΟΕΑ-ΕΔΕΣ του στρατηγού Ναπολέοντος Ζέρβα. Ακολούθησαν πολλές άλλες ομάδες και οργανώσεις ένοπλης αντίστασης, με την πλέον πολυπληθή το ΕΑΜ-ΕΛΑΣ. Πολλοί συμπατριώτες μας πατριώτες θυσίασαν τη ζωή τους ή πότισαν με αίμα τον ένοπλο αντιολοκληρωτικό αγώνα των Ελλήνων για να ζούμε εμείς, σήμερα, ελεύθεροι και να έχουμε Δημοκρατία και ελευθερία. Πολέμησαν κάθε χρώματος και απόχρωσης φασισμό και τους συμμάχους αυτών.

Πολέμησαν, έχυσαν το αίμα τους, πότισαν το δέντρο της Δημοκρατίας και της Λευτεριάς. Για να ζούμε εμείς σήμερα ελεύθεροι. Και με Δημοκρατία.

Αιώνια, ας είναι μνήμη των ηρωικώς μαχόμενων και πεσόντων που πότισαν το δένδρο της Ελευθερίας και της Δημοκρατίας εις την Ελλάδα και εις την Ευρώπη.

Μυργιώτης Παναγιώτης
Μαθηματικός